

Doniyor Kitobi — Yuz Ellik Oltinchi

Doniyorning so'nggi vahiyni ochib berish: bugungi kun uchun bashoratli haqiqatlarga milleritlar nuqtayi nazari

Jeff Pippenger

2024-03-24

Biz Danielning oxirgi vahiysini ko'rib chiqishni Alfa va Omega orqali ifodalangan tamoyilni qo'llashdan boshlayapmiz; bu tamoyil U har doim oxirni boshlanish bilan aynanlashtirishini ko'rsatadi. Shuning uchun Danielning oxirgi vahiysining eng birinchi oyatida tilga olingan Daniel bo'lmish Belteshassar ayni o'sha vahiyning oxirgi qismida ham ifodalangan bo'lar edi. Biz Belteshassar so'nggi kunlardagi Xudoning ahd xalqini ifodalashini aniqladik; ular birinchi oyatdagi “narsa” so'zi bilan ifodalangan bashoratli tarixning “chazon”ini, ya'ni vahiyni tushunadilar. Bashoratli tarixning o'sha vahiysi Levilar yigirma oltidagi “yetti zamon” bo'lib, u ikki ming besh yuz yigirma yilga tengdir. Belteshassar, shuningdek, birinchi oyatdagi “vision”ni ham tushunadi; bu yigirma uch yuz yillik “mareh” vahiyyidir va u Masihning to'satdan namoyon bo'lishini ifodalaydi.

O'n ikkinchi bobda Doniyor birinchi farishtaning harakatini, shuningdek uchinchi farishtaning harakatini ham ifodalaydi, chunki har ikkala harakat o'n bokira haqidagi masalni bajo keltiradi. O'n ikkinchi bobda kamida beshta haqiqat mavjud bo'lib, ular Millerchilar harakatining bir qismi bo'lgan va uchinchi farishtaning harakati ham boshdan kechirishi hamda anglab yetishi lozim bo'lgan haqiqatlarni ifodalaydi. Har ikkala harakat ham o'n bokira haqidagi masalni bajo keltiradi, va har ikkala harakatning dono bokiralari bu bashoratli haqiqatni tushunishlari talab etiladi. Har ikkala harakat ham Miller tan olishga yetaklangan birinchi bashoratli haqiqatni — Levilar yigirma oltinchi bobdagi “yetti vaqt” bilan ifodalangan haqiqatni — tushunishi kerak. Qolgan uchta parallel tajriba va anglash bobning so'nggi bir necha oyatlarida topiladi.

Kundalik qurbonlik olib tashlanadigan va vayron qiluvchi jirkanchlik o'rnatiladigan vaqtdan boshlab ming ikki yuz to'qson kun bo'lur. Kutib turib, ming uch yuz o'ttiz besh kunga yetib kelgan kishi baxtlidir. Ammo sen oxirigacha o'z yo'lingdan bor; chunki sen orom topursan va kunlarning oxirida o'z nasibangda turursan. Doniyor 12:11–13.

Vahiy kitobidagi Xudoning qoldiq xalqi uchta asosiy bashoratiy xususiyatga egadir. Ular Xudoning amrlarini saqlaydilar, Isoning imoniga egadirlar va Bashorat Ruhini mahkam tutadilar.

U menga dedi: “Yozgin: Qo'zining nikoh ziyofatiga da'vat etilganlar baxtlidirlar”. Yana u menga dedi: “Bular Xudoning haqiqiy so'zlaridir”. Men unga sajda qilmoq uchun uning oyoqlari ostiga yiqildim. Lekin u menga dedi: “Bunday qilma; men sening ham, Isoga shahodatga ega bo'lgan birodarlaringning hammasi kabi bir hamxizmatkorman; Xudoga sajda qil; chunki Isoning shahodati — bashorat ruhidir”. Vahiy 19:9, 10.

Millerchilar to'g'ri tushungan edilarki, Doniyor kitobidagi “kundalik” butparastlikni ifodalaydi va “kundalik”ning “olib tashlangan” “vaqti” 508-yil bo'lgan. Bu haqiqatni rad etish — “Isohning

guvohligi”ning hokimiyatini rad etishdir; u esa “Payg‘ambarlik Ruhidir”, chunki Payg‘ambarlik Ruhi Millerchilarning “kundalik” haqidagi tushunchasi to‘g‘ri bo‘lganini ravshan ko‘rsatadi.

“Shundan so‘ng men «Kundalik» masalasiga oid shuni ko‘rdimki, «qurbonlik» so‘zi inson donoligi tomonidan qo‘shib qo‘yilgan bo‘lib, matnga tegishli emas; va hukm soati xabarini e‘lon qilganlarga Rabbiiy bu haqdagi to‘g‘ri qarashni bergan. 1844-yildan oldin, birlik mavjud bo‘lgan paytda, deyarli barchasi «Kundalik»ning to‘g‘ri talqini borasida birlashgan edi; biroq 1844-yildan beri, chalkashlik ichida, boshqa qarashlar qabul qilindi, va buning ortidan zulmat hamda chalkashlik ergashdi.” Review and Herald, November 1, 1850.

Millerchilar 538-yilda papalikning hokimiyatga ko‘tarilishiga qarshi butparastlikning qarshiligi 508-yilda olib tashlanganini tushungan edilar. Millerchilar haq edilar, biroq ularning tushunchasi cheklangan edi. Birinchi oyatda Beltashazar orqali ifodalangan Xudoning oxirgi kunlardagi xalqi, 508-yildan 538-yilgacha bo‘lgan davr Masihning suvga cho‘mishida quvvat bilan ta‘minlanishidan oldin kelgan, Uning tarixidagi o‘ttiz yillik tayyorgarlik orqali timsollangan bashoratli davrni ifodalashini ko‘radi. Ular bu bashoratli davr, shuningdek, 1776-yildan 1798-yilgacha bo‘lgan bashoratli davrni ham ifodalashini, va bu uchala davrning barchasi 2001-yil 11-sentabrda boshlangan hamda tez orada keladigan yakshanba qonuni bilan yakunlanadigan bir yuz qirq to‘rt mingning muhrlanish vaqtini ifodalashini ko‘radilar.

O‘n ikkinchi bobda Doniyor millerchilarni hamda Beltshassar timsolida ifodalanganlarda takrorlanishi lozim bo‘lgan beshta muhim haqiqat va tajribani ifodalaydi. Millerchilarning uchinchi haqiqat va tajribasi — “ ‘kundalik’ haqidagi to‘g‘ri qarash bo‘lib, ... Rabbiiy uni ... hukm soati hayqirig‘ini e‘lon qilganlarga berdi.” O‘sha haqiqatni rad etish — Bashorat Ruhi bo‘lgan Ellen Uaytning yozuvlarini rad etishdir. Millerchilarning hamda uchinchi farishta xabarchilarining to‘rtinchi haqiqat va tajribasi — 1335 yillik bashorat bo‘lib, u “kundalik” olib tashlangan 508-yilda boshlangan.

508-yildan boshlab, ming uch yuz o‘ttiz besh yil sizni 1843-yilga olib boradi, ammo shunchaki 1843-yilga emas, chunki bashorat aslida 1843-yilning aynan eng so‘nggi kunini ko‘rsatadi; zero unda shunday deyilgan: “Kutib turgan va ming uch yuz o‘ttiz besh kunga yetib kelgan kishi baxtlidir.” “Yetib kelgan” deb tarjima qilingan ibroniycha so‘z “naga” bo‘lib, u “teginmoq” yoki “qo‘l tekkizmoq” degan ma‘noni anglatadi. Shunday ekan, bashoratning ma‘nosi shudir: “Kutib turgan va” 1843-yilga tegadigan yoki unga qo‘l tekkizadigan kishi baxtlidir.

Millerchilar tarixidagi kutishning barakasi birinchi umidsizlikni boshdan kechirgan, biroq kechikkan vahiy uchun kutgan o‘sha dono bokiralarga tegishli edi. Millerchilar o‘n bokira haqidagi masalning hamda Xabaquq kitobining ikkinchi bobining amalga oshishida “kechikkan vahiy”ni kutganlarida, ular barakalandilar. O‘sha kechikish davrida ular o‘zlari shu masalni ado etayotganlarini ko‘rdilar va oxirida vahiy “so‘zlashini” angladilar. Ularning kechikish davri va umidsizligi ikki ming uch yuz yil 1843-yilda yakun topadi, degan noto‘g‘ri aniqlashga asoslangan edi, holbuki vahiy aslida 1844-yil uchun edi. Ularning umidsizligi 1843-yil Masihning qaytishsiz yakunlanganida yuzaga kelgan tajribalariga asoslangan edi. Ularning umidsizligi va shundan keyin kutishni tanlaganlarga e‘lon qilingan baraka barchasi 1843-yilning eng so‘nggi kuniga asoslangan

bo‘lib, u 1844-yilga “tegadi” yoki “yetib keladi”.

O‘n qiz haqidagi masalning bajo bo‘lishi sifatida birinchi hafsalasi pir bo‘lish tajribasi Belteshazzar tomonidan ifodalanganlarda tushuniladi va takrorlanadi. Belteshazzar tomonidan ifodalanganlar tomonidan tan olinadigan beshinchi haqiqat va tajriba shundan iboratki, “kunlarning oxirida” Doniyor “o‘z qismatida turadi”.

“Muhr olib tashlanganidan va haqiqat nuri uning vahiylari ustiga porlay boshlaganidan beri Doniyor o‘z qismatida turibdi. U o‘z qismatida turib, kunlarning oxirida tushunilishi lozim bo‘lgan shahodatni olib yuribdi.” Sermons and Talks, 1-jild, 225, 226.

Millerchilar 1798-yilda Doniyor kitobi muhrdan yechilganda undan kelgan bilimning ortishi orqali amalga oshgan poklanish jarayonini boshdan kechirdilar. Belteshazzar tomonidan ifodalanganlar esa 1989-yilda Doniyor kitobi muhrdan yechilganda undan kelgan bilimning ortishi orqali amalga oshgan poklanish jarayonini boshdan kechiradilar. Ular, shuningdek, Doniyor kitobi yuz qirq to‘rt ming kishining muhrlanishida alohida bir maqsadga ega ekanini ham tushunadilar.

“Xudo bir kishiga bajarish uchun alohida bir ish berganida, u Doniyor kabi o‘z ulushi va o‘rnida turishi, Xudoning da‘vatiga javob berishga, Uning maqsadini ado etishga tayyor bo‘lishi kerak.” Manuscript Releases, 6-jild, 108.

Sobiq Laodikeyaliklar sifatida, Belteshazzar timsolida ifodalanganlar so‘nggi uyg‘onish aynan bir kitob bo‘lgan Doniyor va Vahiy kitoblari orqali amalga oshirilishini anglaydilar.

“Doniyor va Vahiy kitoblari yaxshiroq tushunilganda, imonlilar mutlaqo boshqacha diniy tajribaga ega bo‘ladilar... Vahiyni o‘rganishdan bir narsa, albatta, anglab yetiladi — Xudo bilan Uning xalqi o‘rtasidagi aloqa yaqin va qat’iydir.” The Faith I Live By, 345.

Sobiq Laodikeyaliklar sifatida, ular o‘zlarining Laodikeyalik holatini anglagan bo‘ladilar va ruhiy jihatdan quruq suyaklar vodiysidek o‘lik ekanliklarini tan olgan bo‘ladilar; hamda o‘zlarining o‘lik va halok bo‘lgan holatlari haqidagi to‘g‘ri guvohlikka javoban, ular eng birinchi ustuvor vazifa sifatida tirik bo‘lish zarurligini anglaydilar.

“O‘rtamizda haqiqiy taqvodorlikning qayta jonlanishi barcha ehtiyojlarimiz ichida eng buyugi va eng shoshilinchidir. Buni izlash bizning birinchi vazifamiz bo‘lishi kerak.” Selected Messages, 1-kitob, 121.

Muqaddas Kitobning va‘dasi shuki, kim izlasa, topadi, va shunda Muqaddas Ruh ularni zarur uyg‘onishni aynan Doniyor va Vahiy kitoblari yuzaga keltirishini anglashga yetaklaydi.

“Biz xalq sifatida bu kitob biz uchun nimani anglatishini tushungan vaqtimizda, oramizda buyuk bir jonlanish namoyon bo‘ladi.” Testimonies to Ministers, 113.

Doniyolning oxirgi vahiysining, o‘n ikkinchi bobda ifodalangan yakuni, oxirgi vahiyni birinchi oyatida Beltashassar timsolida ko‘rsatilganidek, Xudoning oxirgi kunlardagi ahd xalqini yuzaga keltiradigan tajribani aniqlab beradi. U yerda Doniyol, Beltashassar timsolida ko‘rsatilgan holda, ham ikki ming uch yuz yilga oid ichki vahiyni, ham ikki ming besh yuz yigirma yilga oid tashqi vahiyni anglaydi. U “narsa”ni ham, “vahiy”ni ham anglaydi. U chazon vahiysini ham, mareh

vahiysini ham anglaydi. U muqaddas maskan va lashkarning oyoq osti qilinishini ham, muqaddas maskan va lashkarning qayta tiklanishini ham anglaydi. U Ulai va Hiddekel daryolari vahiylarini ham anglaydi.

Biz bu tadqiqotni keyingi maqolada davom ettiramiz.

“Xudoning Kalomini ancha yaqinroq o‘rganishga ehtiyoj bor; ayniqsa, Doniyor va Vahiy kitoblariga ishimiz tarixida ilgari hech qachon bo‘lmagan darajada e‘tibor qaratilishi kerak. Ba‘zi masalalarda, Rim hokimiyati va papalik haqida aytadigan gaplarimiz kamroq bo‘lishi mumkin; ammo biz Muqaddas Xudoning Ruhining ilhomi ostida payg‘ambarlar va havoriylar yozib qoldirgan narsalarga e‘tiborni qaratmog‘imiz lozim. Muqaddas Ruh masalalarni shunday tartibga solganki, ham bashorat berilishida, ham tasvirlangan voqealarda, insoniy vosita ko‘zdan nari tutilsin, Masihda yashirinsin, osmonlarning Rabbiiy Xudosi va Uning Qonuni esa ulug‘lansin, degan saboq beriladi. Doniyor kitobini o‘qing. U yerda tasvirlangan shohliklar tarixini nuqta-ba-nuqta yodga oling. Davlat arboblari, kengashlari, qudratli qo‘shinlari ko‘ring va Xudo inson mag‘rurligini qanday xor qilganini hamda insoniy ulug‘vorlikni tuproqqa qanday qorish qilganini anglang....”

“Xudodan Doniyorga berilgan nur ayniqsa mana shu oxirgi kunlar uchun berilgan edi. U Ulai va Xiddekel bo‘ylarida, Shinarning ulug‘ daryolari yonida ko‘rgan vahiylar hozir bajo bo‘lish jarayonidadir, va bashorat qilingan barcha voqealar tez orada ro‘y beradi.

“Daniyelning bashoratlari berilgan paytda yahudiy xalqining ahvolini ko‘rib chiqing.

“Kelinglar, Muqaddas Kitobni o‘rganishga ko‘proq vaqt ajrataylik. Biz Kalomni lozim darajada tushunmayapmiz. Vahiy kitobi o‘z ichida mujassam bo‘lgan ta‘limotni tushunishimiz uchun bizga berilgan amr bilan boshlanadi. Xudo shunday deydi: ‘Ushbu bashoratning so‘zlarini o‘qiydigan va eshitadiganlar hamda unda yozilganlarga rioya qiladiganlar baxtlidirlar; chunki vaqt yaqin.’ Biz xalq sifatida bu kitob biz uchun nimani anglatishini anglaganimizda, oramizda buyuk bir uyg‘onish namoyon bo‘ladi. Bizga uni tadqiq etish va o‘rganish haqida berilgan amrga qaramay, u o‘rgatayotgan saboqlarni to‘liq anglamayapmiz.”

“O‘tmishda muallimlar Doniyor kitobi va Vahiy muhrlangan kitoblar, deb e‘lon qilganlar, va xalq ulardan yuz o‘giran. Ko‘plarni uni ko‘tarib tashlashdan to‘si kelgan, go‘yoki sirli tuyulgan parda — Xudoning O‘z qo‘li bilan Uning kalomini bu qismlaridan olib tashlangan. «Vahiy» nomining o‘ziyoq uning muhrlangan kitob ekanligi haqidagi bayonotni inkor etadi. «Vahiy» degani muhim bir narsa ochib berilganini anglatadi. Bu kitobning haqiqatlari oxirgi kunlarda yashayotganlarga qaratilgandir. Biz muqaddas narsalarning muqaddas joyida parda olib tashlangan holda turibmiz. Biz tashqarida turmasligimiz kerak. Biz ichkariga kirishimiz lozim, ammo beparvo, ehtiromsiz fikrlar bilan ham, shoshqaloq qadamlar bilan ham emas, balki ehtirom va Xudodan qo‘rqish bilan. Biz Vahiy kitobidagi bashoratlar amalga oshadigan vaqtga yaqinlashmoqdamiz....”

“Bizda Xudoning amrlari va Iso Masihning shahodati bor; bu esa bashorat ruhidir. Xudoning kalomida bebaho gavharlar topiladi. Bu Kalomni tadqiq etuvchilar o‘z aqlini ravshan tutishlari lozim. Ular hech qachon yeb-ichishda buzuq nafsga erk bermasliklari kerak.

“Agar ular shunday qilsalar, miya gangib qoladi; ular bu yer tarixining yakuniy manzaralariga taalluqli bo‘lgan narsalarning ma’nosini aniqlash uchun chuqur qazishning zo‘riqishiga bardosh bera olmaydilar.

“Doniyor va Vahiy kitoblari yaxshiroq tushunilganda, imonlilar mutlaqo boshqacha diniy tajribaga ega bo‘ladilar. Ularga osmonning ochiq darvozalari shunchalik namoyon etiladiki, qalb va ong pok qalblilarga mukofot bo‘ladigan saodatni ro‘yobga chiqarish uchun barchaning rivojlantirishi lozim bo‘lgan fe’l-atvor taassuroti ostida qoladi.

“Vahiyda ochib berilgan narsalarni kamtarlik va muloyimlik bilan tushunishga intiladiganlarning barchasini Rabbiiy barakalaydi. Bu kitob boqiylik bilan sermazmun va ulug‘vorlikka to‘la bo‘lgan shunchalik ko‘p haqiqatlarni o‘z ichiga oladiki, uni o‘qib, sidqidildan tadqiq qiladiganlarning barchasi ‘ushbu bashorat so‘zlarini eshitadigan va unda yozilgan narsalarga rioya qiladiganlarga’ va‘da qilingan barakaga sazovor bo‘ladilar.”

«Vahiy kitobini o‘rganishdan albatta bir narsa anglashiladi — Xudo bilan Uning xalqi o‘rtasidagi bog‘liqlik yaqin va qat’iydir. »

“Osmon koinoti bilan bu dunyo o‘rtasida ajoyib bir bog‘liqlik ko‘rinadi. Doniyorga ochib berilgan narsalar keyinchalik Patmos orolida Yuhannoga berilgan vahiy bilan to‘ldirildi. Bu ikki kitob diqqat bilan o‘rganilishi kerak. Doniyor ikki marta shunday so‘radi: Oxirzamongacha qancha vaqt qoladi?

“Men eshitdim, ammo tushunmadim; shunda dedim: Ey Rabbim, bu narsalarning oxiri nima bo‘lur? U dedi: O‘z yo‘lingdan bor, ey Doniyor; chunki bu so‘zlar oxirzamon vaqtigacha yopiq va muhrlangan turur. Ko‘plar poklanur, oq qilinur va sinalur; ammo fosiqlar fosiqlarcha ish tuturlar; fosiqlardan hech biri tushunmas, lekin donolar tushunurlar. Doimiy qurbonlik olib tashlanib, vayron qiluvchi jirkanchlik o‘rnatilgan vaqtdan boshlab ming ikki yuz to‘qson kun bo‘lur. Kutib turib, ming uch yuz o‘ttiz besh kunga yetgan kishi baxtlidir. Ammo sen oxir yetguncha o‘z yo‘lingdan bor; chunki sen orom topursan va kunlarning oxirida o‘z nasibangda turursan.”

“Muhrlangan kitobni ochgan va bu oxirgi kunlarda nima bo‘lishi kerakligi haqidagi vahiylarni Yuhannoga bergan Zot Yahudo qabilasining Arsloni edi.

“Daniyor oxirzamon paytigacha muhrlangan guvohligini berish uchun o‘z ulushida turdi; o‘sha paytda birinchi farishtaning xabari dunyomizga e‘lon qilinishi kerak edi. Bu masalalar mana shu so‘nggi kunlarda cheksiz ahamiyatga egadir; biroq ‘ko‘plar poklanib, oq qilinib, sinaladilar’, ‘fosiqlar esa fosiqlik qiladilar; fosiqlarning hech biri tushunmaydi.’ Bu naqadar rost! Gunoh — Xudoning qonunini buzishdir; va Xudoning qonuni haqidagi nurni qabul qilmaydiganlar birinchi, ikkinchi va uchinchi farishtalarning xabarlarini e‘lonini tushunmaydilar. Daniyor kitobi Yuhannoga berilgan vahiyda muhrdan ochiladi va bizni bu yer tarixining so‘nggi manzaralariga olib boradi.

“Birodarlarimiz biz oxirgi kunlarning xatar-xatarlari orasida yashayotganimizni yodda tutadilarmi? Vahiy kitobini Doniyor bilan bog‘liq holda o‘qing. Bu narsalarni o‘rgating.”
Testimonies to Ministers, 112–115.